

A gázgyár ügye

Irla: Wimmer Fülöp.

Utolsó június 8-án írt cikkem megjelenése óta ebben az ügyben két dolog történt: a belügyminiszter leirata és a döntőbíró ítélete.

Hogy először ez utóbbival foglalkozzam, egyenesen megdöbbentett a bíróság határozata. De csak addig, amíg a bíróság összeállításáról nem értesültem. Mihelyt azonban megtudtam, hogy a két fél delegáltján, Stark és Jakobovits urakon kívül a miniszter által delegált három oly ur vitt természetesen döntő szerepet a szóbanforgó ítéletnél, akik azon rendszerint és majdnem kivétel nélkül magas miniszteri hivatalnokokból álló falankszot képezik, amely kezdettől fogva a döntőbíró feladatát — hogy mást ne mondjak — a gázgyárak és vállalatok védelmében látni vélték, úgy, hogy majdnem kivétel nélkül minden a villany- és gázár ügyében az egész országban tanácskozott döntőbíró a gáz- és villanyvállalatok javára és a közönség terhére döntött, — megdöbbenésem leszállt és csak azt a magyarázatot kerestem és találtam, hogy a mélyen tisztelt miniszteri tanácsos urak ezuttal is a fenti elvet és talán még azt is szem előtt tartották, hogy a szegedi árakat megállapító előbbi döntőbírók álláspontjával ne kerüljenek szembe.

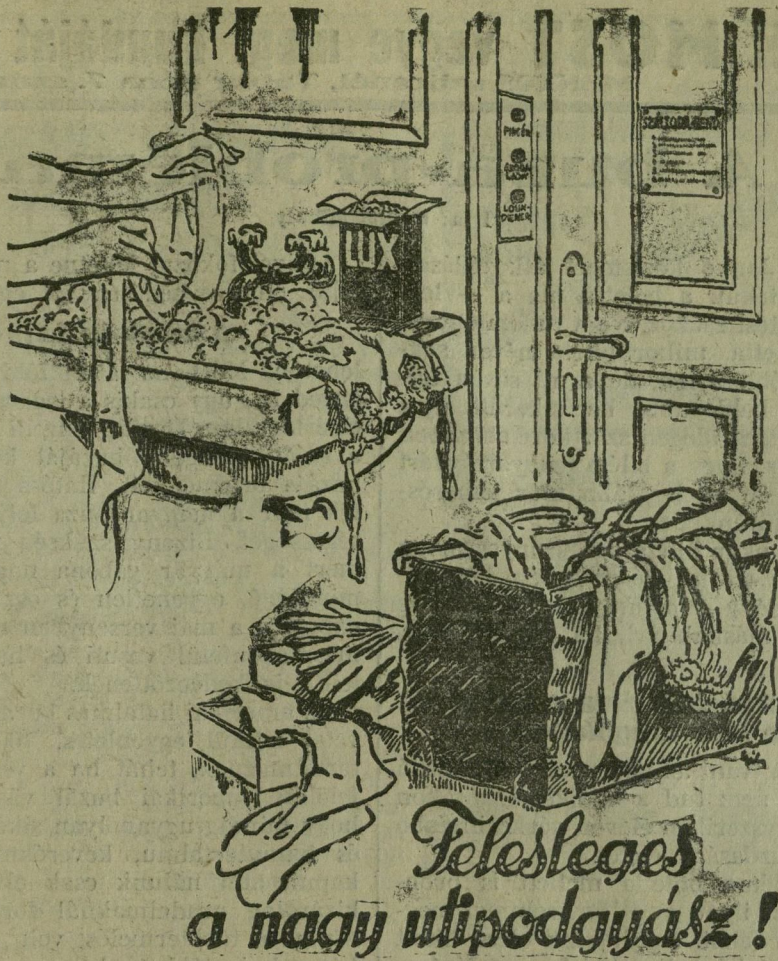
Egy ilyen régebbi álláspont ugyanis az a lehetetlen összeg volt, amelyben akkor, amikor nemcsak a mostani 2500 kilowattos új modern gép még nem létezett, de az azt megelőző kisebb gép is talán csak akkor készült, a gázgyár befektetését 50 milliárdra tették és ezen összegből következtettek többebeszerzés és egyéb körülményekre nézve. Ily alapon természetesen minden megállapítandó ár nem elég magas.

Tudtommal az ilyen döntőbírói ítéleteket kritizálni szabad. Ezen kritika pedig egyszerűen abból áll, hogy az utolsó, 1924-ben hozott ítélet óta, amelyben jelentéktelen, időközben beállott változásoktól eltekintve, a mai most is helyesnek kimondott árak állapítottak meg, a gázgyár villanytermelése és eladása nagyon jelentékeny mérvben emelkedett, egy modern, összehasonlíthatatlanul kedvezőbbben dolgozó új gép állítatott be, nevetségesen kicsi, nem egész 6 százalékos amortizációs kötelezettség mellett, a szénárak nem emelkedtek, a munkadíjak olcsóbbak lettek, a pénz stabil volta minden kétfélen felül áll. Hogy ily körülmények között meg lehetett állapítani azt, hogy az 1924-es árak nem leszállíthatók, ez kereskedő-iparos előtt mindig megmagyarázhatatlan fog maradni.

Mindezt azonban nem azért mondom, hogy mentegessem magam, mert épp úgy, mint a belügyminiszter ur, akit azonban nem minden kijelentésében kívánok követni, én is helyeseltem a döntőbíróág megkeresését, amikor 1924, vagyis 6 év óta a fenti körülmények dacára nem történt új megállapítás. De a mélyen tisztelt polgármester urral, a lapokkal és az ezen ügy iránt érdeklődő urakkal szemben le kell szögezmem, hogy nem én proponáltam, nem is tulságosan erőltettem a döntőbíróág összehívását, már csak azért sem, mivel előltem, úgy mint ma, akkor is a nagyobb ügy, a városra annyira fontos gázgyári szerződés ügye állott és áll.

Ezen ügyre áttérve elsősorban a belügyminiszter ur leiratának a szerződés meghosszabbításával foglalkozó részre kell megtennem azon megjegyzést, hogy a miniszter ur szóbanforgó kijelentéseivel ma megint oly tévesen van informálva, mint amikor hosszabb idő előtt ráírt a városra, hogy hosszabbítsa meg a gázgyári szerződést azért, mert hisz nem lesz 1935 novemberében az az 1,300.000 pengője, amelyet majd lefizetni kell, hogy a gázgyárat átvehesse.

Mindazok tehát, akik a gázgyár ügyével foglalkoznak, akár azok, akik a gázgyárat több mint 5 év múlva saját kezelésbe akarják átvinni, akár azok, akik a szerződésnek 25 évre való meghosszabbítását tartják helyesnek, a miniszter urnak adandó válasz mellett



**Telesleges
a nagy utipodgyász!**

Két garnitúra fehérnemű, három pár harisnya és az új 34 filléres Lux doboz teljesen elegendő a két heti nyaralásra. Este langyos Lux szappanbely dús habjában kimosva, reggelre ismét tisztán felveheti azokat.

Ma már minden jobb szállodában csapból folyó meleg vizet kaphat. Egy doboz Lux, a kis villanyvasaló és mindenkor tisztaságban ragyogni fog.

kell, hogy állást foglaljanak, felvilágosítva őt, hogy egy 10 éves meghosszabbításba a gázgyár nem mehet bele, mert 10 év éppenséggel nem elég arra, hogy ismert terveit keresztülvihesse. De a városnak sem konveniólhat a csak 10 éves szerződés, mert ezért a gázgyár megfelelő összeget nem fizethet és tartani kell attól, hogy a gázgyár egy ilyen csekély meghosszabbításnál nem eszközölhet elég befektetéseket, hogy a remélhetőleg emelkedő áramszükségletet előteremthesse.

A miniszter ur figyelmét továbbá fel kell hívni arra is, hogy nyilvános versenytárgyalást sem most, sem legkevesbé négy év múlva, 1935-ben eredménnyel kiírni nem lehet, mert hisz nem létezik az a vállalat, amely ma teljesen megfelelő ajánlatot tehet egy oly vállalkozásra, amelyet csak több mint öt év múlva kezdhet meg.

Egy percig sem kételkedem abban, hogy megfelelően szövegezett ily felterjesztésre a miniszter ur úgy az általa maximálisnak jelzett 10 éves meghosszabbítástól, mint a nyilvános versenytárgyalástól el fog állani, épp úgy, mint a kereskedelemügyi miniszter, mert hisz időközben megismertük az ugynevezett energiatörvényt, vagy legalábbis annak kerekeit, illetve a kormány által elfoglalt álláspontot, amely egyenesen a magánvállalkozásnak kedvez és csak egyetlenegy megszorítást tartalmaz arra nézve, hogy csak a távvezetékek 40 év után visszaesnek az államra.

Ebből a szempontból tehát a kereskedelemügyi miniszternek sem lehet kifogása az ellen, ha a város egy általa kedvezőnek tartott szerződésmeghosszabbításba belemegy.

Ami már most ezen meghosszabbítást illeti, egyrészt újból csak a fentemlitett június 8-iki cikkemre hivatkozhatom, amelyben egyetlenegy oldalról sem helyesbített vagy kifogásolt számokkal megjelöltem azon követelést, amelyet az eddig ismert adatok alapján a gázgyártól joggal követelhetnénk és amelyek egy minimálisan négymillió azonnal készpénzben lefizetendő megváltási összeg. 20 százalékos részesedés és bizonyára az árak némi leszállításából állanának, ismétlem, mint minimum. Kérem elsősorban mélyen tisztelt polgármes-

ter urunkat, valamint minden városunk fejlődése iránt érdeklődő tényező, hogy egy oly időben, amikor az általam mélyen tisztelt Gál Miksa bankigazgató bizonyos tekintetben helyes érvek alapján városi földek eladását ajánlja, ugyanezen ajánlatot azonban egy nála még sokkal illetékesebb, magasan álló városi tisztviselő egy erre illetékes gyűlésen megtett, ismétlem, kérdem, hogy akkor, amikor a földek ára az 50 év óta legmélyebb-ponton áll és nagyobb területek eladása ugyszólván lehetetlennek mondható, szabad ilyenkor földek eladására gondolni? Hiszen a fentemlitett urak által remélt eladások eredménye egy, oly vagyonforrásból rendelkezésre áll, amelyet annál inkább igénybevehetünk, mivel szerintem a fenti négymillió összeg legalább fele egyelőre feltétlenül költségvetésünk annyira szükséges, sőt elkerülhetetlen javításra szolgálhatna — 2 millió kamata ca. 200.000 pengő —, míg a másik felét feltétlenül azonnal városrendezési célokra, csatornázásra, a legfontosabb uccák végleges burkolatára stb.-re tudnánk felhasználni és egyáltalában életet vinni a mindannyiunk által ismert tovább nem tűrhető viszonyokba.

En ezt a költségvetés tárgyalása alkalmával illetékes helyen feltétlenül szóváteszem, illetve meggyőződésem egész erejével javasolni és ajánlani fogom és remélem, hogy mindazok, akik városunkat kiemelni kívánják a mostani általános viszonyok nyomán előállott minden irányban annyira szegényes helyzetéből, a terv mellett fognak állást foglalni.

Belvárosi Mozi

Aug. 11., 12-én, hétfőn és kedden

Muzsikáló szívek.

Hangos filmjáték 9 felvonásban. Főszereplők:

Stina Berg és Jenny Hasselquist.

Azonkívül: **Kandur Pepi.** Hangos trükkfilm.

Előadások kezdete 5, 7, 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7, 9 órákor. Jó idő esetén a 9 órai előadást a nyári helyiségben tartjuk.

Korzó Mozi

Augusztus 11., 12-én, hétfőn és kedden

Telemrehívás. Dráma 8 felvonásban. Főszereplők:

Dorothy Revier és Tom Moore.

Azonkívül: **Halál-gáz.** Kalandor történet 6 felvonásban.

Főszereplő: **Lois Wilson.**

Előadások kezdete 5, 7, 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7, 9 órákor. Jó idő esetén a 9 órai előadást a nyári helyiségben tartjuk.